

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński (przewodniczący)

SSN Antoni Bojańczyk (sprawozdawca)

SSN Dariusz Kala

w sprawie **M. K.**

obwinionego o wykroczenia z art. 94 § 1 k.w. i art. 94 § 2 k.w.

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2023 r. w Izbie Karnej,

na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w.),

kasacji wniesionej na niekorzyść obwinionego przez Prokuratora Generalnego

od prawomocnego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Lublińcu

z dnia 28 kwietnia 2023 r., sygn. akt II W 139/23

uchyla zaskarżony wyrok nakazowy w części, w której nie zawiera on rozstrzygnięcia w przedmiocie środka karnego, którego zastosowanie było obligatoryjne i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Lublińcu do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Lublińcu, wyrokiem nakazowym z dnia 28 kwietnia 2023 r., sygn. akt II W 139/23, uznał obwinionego M. K. za winnego popełnienia zarzuczanych

mu czynów stanowiących wykroczenia z art. 94 § 1 k.w. i art. 94 § 2 k.w. i za to na podstawie art. 94 § 1 k.w. w zw. z art. 24 § 1 i 3 k.w. i art. 9 § 2 k.w. wymierzył mu łącznie karę grzywny w wysokości 1.700 złotych (*pkt 1*) oraz zwolnił obwinionego z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych, wydatkami obciążając Skarb Państwa (*pkt 2*).

Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 25 maja 2023 r., wobec niezaskarżenia go przez strony postępowania.

Od powyższego wyroku kasację na niekorzyść obwinionego wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżył go w zakresie braku obligatoryjnego rozstrzygnięcia o środku karnym w postaci zakazu prowadzenia pojazdów i zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 94 § 3 k.w., polegające na odstępieniu od orzeczenia wobec obwinionego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, podczas gdy jego orzeczenie było obligatoryjne wobec uznania obwinionego za winnego popełnienia wykroczenia z art. 94 § 1 k.w.

W konkluzji kasacji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Lublińcu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniesiona na niekorzyść obwinionego kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, w związku z czym mogła być w całości uwzględniona na posiedzeniu w oparciu o przepis art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w.

W pełni podzielić należy stanowisko Prokuratora Generalnego, że w niniejszej sprawie doszło do rażącego naruszenia przepisu prawa materialnego wskazanego w zarzucie kasacji, co z uwagi na charakter uchybienia i jego następstwa - miało istotny wpływ na treść wyroku.

Zgodnie z art. 94 § 3 k.w., w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2022 r., nadanym ustawą z dnia 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2328 z dnia 16 grudnia 2021 r.), w razie popełnienia wykroczenia, o którym mowa w § 1, orzeka się zakaz prowadzenia pojazdów. Jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy w swoich

judykatach (zob. m. in. wyroki: z dnia 6 lipca 2022 r., V KK 259/22, LEX nr 3479165, z dnia 28 marca 2023 r., II KK 380/22, LEX nr 3557911 czy z dnia 28 września 2023 r., II KK 584/22, LEX nr 3608191), w razie skazania za wykroczenie z art. 94 § 1 k.w., jeżeli zostało ono popełnione po 31 grudnia 2021 r., a nie zachodzą podstawy do stosowania reguł kolizyjnych (art. 2 § 1 k.w.), orzeczenie na podstawie art. 94 § 3 k.w. środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, jest obowiązkowe. Choć w treści art. 94 § 3 k.w. mowa jest o "zakazie prowadzenia pojazdów" bez jego konkretyzacji, jednak orzeczenie tego środka odnosi się do wykroczenia z § 1 tego przepisu, zgodnie z którym sprawcą przedmiotowego wykroczenia jest osoba prowadząca na drodze publicznej, w strefie zamieszkania lub strefie ruchu pojazd mechaniczny, nie mając do tego uprawnienia. Przyjąć należy, że powyższe unormowanie zawiera obowiązek orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów będących przedmiotem czynności sprawczej określonej w § 1, tj. mechanicznych. Na kanwie analogicznego unormowania, zawartego w treści art. 87 § 3 k.w. Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że zakaz prowadzenia pojazdów, aby stanowił realną dolegliwość dla ukaranego za powyższe wykroczenie oraz realizował cele, które środek karny z art. 87 § 3 k.w. ma urzeczywistnić, musi pozostawać w funkcjonalnym związku z rodzajem pojazdu, którego prowadzenia dopuścił się sprawca (zob. np. wyrok z dnia 13 czerwca 2019 r., sygn. III KK 222/18, Prok.i Pr.wkł. 2020/6/12, LEX nr 2691576; wyrok z dnia 11 czerwca 2019 r., sygn. III KK 234/18, LEX nr 2687812).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należało stwierdzić, że uznanie M. K. za winnego m. in. wykroczenia z art. 94 § 1 k.w., popełnionego w dniu 1 marca 2023 r., obligowało sąd do orzeczenia wobec obwinionego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, przy jednoczesnym uwzględnieniu, iż zgodnie z art. 29 § 1 k.w., może on zostać nałożony na okres od 6 miesięcy do 3 lat. Brak orzeczenia tego środka karnego, co zaakcentowano w uzasadnieniu kasacji, stanowił oczywiste i rażące naruszenie prawa materialnego, które z uwagi na swój charakter niewątpliwie miało istotny wpływ na treść wyroku (art. 523 § 1 k.p.k.), albowiem z nieuprawnioną korzyścią dla obwinionego nie orzeczono wobec niego obligatoryjnego środka

karnego. M. K. w istocie nie poniósł wszystkich konsekwencji prawnych swojego czynu, które zgodnie z art. 94 § 3 k.w. zobowiązany jest ponieść.

Dlatego konieczne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego w zakresie braku określonego rozstrzygnięcia (tj. braku rozstrzygnięcia w przedmiocie środka karnego, art. 518 k.p.k. w zw. z art. 425 § 2 zd. drugie k.p.k.; zob. uchwała pełnego składu Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2015 r., I KZP 21/14, Lex nr 1828151) i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Lublińcu. Procedując powtórnie w granicach w jakich nastąpiło przekazanie (art. 442 § 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w. i 112 k.p.w.) sąd *meriti* uwzględni poczynione powyżej uwagi i rozstrzygnie o środku karnym, bacząc na przestrzeganie wynikającego z art. 94 § 3 k.w. charakteru środka karnego.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie.

AG

[ms]